

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
Directoraat-Generaal Bestuur,
Ruimte en Wonen
Directie Bouwen en Energie

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2019-0000636271

Uw kenmerk

Datum 3 december 2019
Betreft Advies Gezondheidsraad 'Gezondheidsrisico's door lage
concentraties koolmonoxide'

Op 10 juli 2019 heeft de Gezondheidsraad haar rapport 'Gezondheidsrisico's door lage concentraties koolmonoxide' aan mij aangeboden. In dit rapport geeft de Gezondheidsraad een aantal adviezen om de risico's als gevolg van lage concentraties koolmonoxide te beperken. Hierbij stuur ik u mijn reactie op het advies van de Gezondheidsraad. Met deze brief geef ik tevens antwoord op de motie van het Kamerlid Krol (28 325, nr.189) die voorstaat dat verkopers en/of installateurs van verbrandingsinstallaties voor woningen gratis een koolmonoxidemelder meeleveren en installeren.

Advies Gezondheidsraad: neem aanvullende maatregelen

In haar rapport gaat de Gezondheidsraad in op de gezondheidsrisico's door blootstelling aan lage concentraties koolmonoxide en de mogelijkheden om deze risico's te beperken. De Gezondheidsraad wijst hierbij op de door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) opgestelde advieswaarden voor korte en langere blootstellingsduur en op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) van november 2015 'Koolmonoxide Onderschat en Onbegrepen gevaar'. De Gezondheidsraad merkt op dat de problematiek als gevolg van het vrijkomen van koolmonoxide waarschijnlijk groter is dan de analyse van de OvV doet vermoeden, omdat gezondheidseffecten als gevolg van lage concentraties koolmonoxide doorgaans niet worden opgemerkt. De Gezondheidsraad adviseert het kabinet daarom naast het wettelijk stelsel 'Certificering werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties' een aantal aanvullende maatregelen te nemen.

Verrichten van koolmonoxidemetingen in woningen

Een van de maatregelen die de Gezondheidsraad adviseert betreft het verrichten van koolmonoxidemetingen in woningen omdat het door schaarste aan meetgegevens nu niet duidelijk is hoe vaak en lang de advieswaarden van de WHO worden overschreden.

Voorlichting over risico's en periodiek actualiseren advieswaarden

Ook adviseert de Gezondheidsraad in voorlichting aan burgers, hulpverleners en installatiebedrijven meer aandacht te besteden aan de risico's van blootstelling aan lage concentraties koolmonoxide en om de advieswaarden voor blootstelling aan koolmonoxide regelmatig te actualiseren.

Afstemming koolmonoxidemelders op waarden WHO

Verder geeft de Gezondheidsraad aan dat koolmonoxidemelders die nu in Nederland op de markt zijn niet gevoelig genoeg zijn om lage concentraties koolmonoxide te detecteren. De Gezondheidsraad adviseert daarom te bevorderen dat koolmonoxidemelders worden afgestemd op de waarden die de WHO hanteert.

Ik dank de Gezondheidsraad namens het kabinet voor het advies dat ze heeft uitgebracht. Ik vind het van groot belang dat de gezondheidsrisico's door blootstelling aan koolmonoxide worden teruggebracht. Hierbij gaat het niet alleen om hoge concentraties koolmonoxide, maar ook om lage concentraties. Lage concentraties koolmonoxide zijn immers ook een risico voor de gezondheid. Om risico's als gevolg van koolmonoxide zoveel mogelijk te beperken werk ik - naar aanleiding van het advies van de OvV - samen met de sector aan een wettelijk stelsel dat werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties onder certificering brengt. Het wetsvoorstel (wijziging Woningwet) dat dit stelsel mogelijk maakt is dit jaar door de Eerste en Tweede Kamer aangenomen. De nadere uitwerking van dit stelsel in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) zal binnenkort door mij bij uw Kamer in voorhang worden gebracht. Het is de verwachting dat dit stelsel per 1 juli 2020 in werking zal kunnen treden. Doelstelling van het wettelijk stelsel is dat gasverbrandingsinstallaties veilig zijn om te gebruiken. Een eigenaar of gebruiker van een gasverbrandingsinstallatie moet daarop kunnen vertrouwen.

Belangrijk aspect bij dit wettelijk stelsel is dat uitgevoerde werkzaamheden worden gecontroleerd voordat de installatie (opnieuw) in bedrijf wordt gesteld. Onderdeel van die controle is het verrichten van koolmonoxidemetingen. Bij ministeriële regeling worden de maximum koolmonoxidewaarden die hierbij in acht moeten worden genomen, nog nader vastgesteld. Hierbij zullen ook de advieswaarden van de WHO worden betrokken. Het uitvoeren van deze koolmonoxidemetingen binnen het wettelijke stelsel sluit daarmee aan bij het advies van de Gezondheidsraad.

Verder voorziet het wettelijk stelsel in communicatiecampagnes gericht op de installatiesector, consumenten en specifieke doelgroepen. In deze campagnes zal worden gewezen op de risico's van koolmonoxide, ook bij langdurige blootstelling aan lage concentraties, en op het verbod om werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties uit te (laten) voeren zonder dat wordt beschikt over een geldig certificaat. Ook draagt het kabinet sinds 2015 bij aan de landelijke publiekscampagne 'Stop CO-vergiftiging' van Brandweer Nederland, de Veiligheidsregio's en de Nederlandse Brandwonden Stichting. Met deze campagne wordt jaarlijks aandacht gevraagd voor de gevaren van koolmonoxide. Met deze campagnes wordt voorzien in het advies van de Gezondheidsraad om goede

voorlichting te geven over de risico's van koolmonoxide en hoe deze risico's zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen.

Ook het advies van de Gezondheidsraad om te bevorderen dat koolmonoxidemelders worden afgestemd op de meetwaarden die de WHO hanteert, kan ik ondersteunen. Hierbij merk ik wel op dat de normen die op dit moment voor detectieapparatuur voorhanden zijn om aanwezigheid van koolmonoxide te meten, zich baseren op de aanname dat de apparaten goed en betrouwbaar kunnen werken vanaf 10 ppm (parts per million). De Gezondheidsraad geeft aan dat er in de Verenigde Staten melders op de markt zijn die ook onder de 10 ppm betrouwbaar meten, maar deze melders zijn in Europa niet op de markt en ook niet getoetst. Om lagere waarden te kunnen meten is daarom mogelijk aanvullende productontwikkeling noodzakelijk, ook omdat over de duurzaamheid en de stabiliteit van deze producten nog veel onduidelijkheid is. Voor de ontwikkeling van nieuwe apparatuur is het bedrijfsleven onmisbaar. Ik zal daarom in contact treden met marktpartijen om na te gaan wat hierin mogelijk is. De Gezondheidsraad wijst in dit kader ook op het Europese traject voor harmonisatie van productnormen voor koolmonoxidemelders. Uit informatie die ik heb ingewonnen blijkt dat het hiervoor gestarte proces stil ligt en dat het onduidelijk is wanneer dit kan worden voortgezet. Het is op dit moment onduidelijk of het mogelijk is om hierover binnen Europa tot consensus te komen. Ik zal dit in Europa blijven volgen en waar mogelijk actief bevorderen.

Motie Kamerlid Krol (28 325, nr.189): gratis koolmonoxidemelders

Om incidenten met koolmonoxide te beperken verzoekt Kamerlid Krol in zijn motie de regering zich in te spannen dat verkopers en/of installateurs van verbrandingsinstallaties bedoeld voor woningen bij het toestel gratis een koolmonoxidemelder meeleveren en installeren. In reactie op deze motie heb ik u toegezegd deze suggestie te zullen voorleggen aan de branche. Ik heb hierover overleg gevoerd met Techniek Nederland en de Nederlandse Haarden- en Kachelbranche. In hun reactie hebben zij mij laten weten hier geen voorstander van te zijn. Beide brancheorganisaties geven aan dat prioriteit bij het terugbrengen van het aantal incidenten met koolmonoxide ligt bij de goede aanleg, onderhoud en controle van de installaties zelf en dat het niet haalbaar is voor installateurs om een gratis koolmonoxidemelder te verstrekken. Hiervoor zijn de marges op plaatsing en onderhoud van installaties te gering en het zou tevens leiden tot verstoring van de concurrentieverhoudingen tussen bedrijven als gevolg van verschil aan 'inkoopkracht'. Daarbij geven Techniek Nederland en de Nederlandse Haarden- en Kachelbranche aan dat er op dit moment geen eenduidige kwaliteit bij koolmonoxidemelders is. Beide organisaties vinden het wel van belang dat - op vrijwillige basis en verzoek van de klant - installateurs goed advies kunnen geven over een koolmonoxidemelder en de hiervoor benodigde kennis in huis hebben. Bij Techniek Nederland is dit ook al onderdeel van de verplichte competenties voor een monteur die aan gasverbrandingsinstallaties werkt. Op verzoek van de klant kan de installateur dan een koolmonoxidemelder installeren, maar dit kan niet gratis.

Ik sluit mij aan bij de reactie van Techniek Nederland en de Nederlandse Haarden- en Kachelbranche. Het zou goed zijn wanneer installateurs gedegen advies kunnen geven aan de klant over koolmonoxidemelders en deze op verzoek van de klant ook kunnen plaatsen, maar de prioriteit ligt bij een veilige installatie, zoals ik voorsta met het hiervoor genoemde wettelijke stelsel 'Certificering werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties'. Een eigenaar of gebruiker van de installatie moet erop kunnen vertrouwen dat de installatie veilig is. Een op vrijwillige basis te plaatsen koolmonoxidemelder kan hier aanvullend op zijn.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Bouwen en Energie

Kenmerk
2019-0000636271